

Ныбджэгъухэр!

Тыгъэгъазэм и 3-м къышегъэжъагъэу и 13-м нэс Урысыем и

Почтэ зэхищэрэ фэгъэктэн зиIэ кIэтхэгъу уахътэр кIошт. А мэфишиIым къыкIоцI гъэзетэу «Адыгэ макъэм» икIэтхапкIэ нахь

мэкIэшт, ар зэрэхъущтыр сомэ 802-рэ чапыч 38-рэ. Тигъэзетеджэхэр, тизэнныбджэгъуныгъэ лывдгъэктэнэу тышъущэгүгъы.

Джэныкъо машлом иухъумакIох

Урысые мэфэпчым чыплэ гъэнэфагъэ щызыбубытыгъэу ным и Мафэ шэкIогъум иаужыре тхъэумафэ хагъунэфыкы.

Аш фэгъэхыгъэ мэфэк зэхахъэ шэкIогъум и 27-м Адыгэим щыкlyа. Сабыи 5 ыкы нахьыбэ зыпурэ ныхэр мы мафэм агъешуагъэх.

Іофхъабзэм хэлэжъэх Адыгэ Республикаем и Премьер-министрэу Геннадий Митрофановыр, аш игуадзэу Наталья Широкова, АР-м ІофшIенныкIэ ыкы социальнэ хэхъоныгъэмкIэ и Министерстве иллыклохэр.

Мы мэфэкI шагъюм епхыгъэ гущые фабэхэмкI Геннадий Митрофановым сабыибэ зиэ ныхэм закыфигъэзагь.

— Анахъеу фэбагъэрэ шүрэ зыхэль мэфекIеу, ным и Мафэ, непэ тызэфишагь, — кыуагь аш. — Адыгэ Республикаем и Лышхъеу Күумпыыл Мурат ыцIэки, сэ сшхъэкли сигуатэу сышуфэгушо! Джэныкъо машлом иухъумэкю бзыльфыгъэ-нэу цыфыгъэ-шэпхъэ

дахэхэмрэ Іэдэбныгъэмрэ арыгъуазэрэм лытэныгъэшхо фэтэшы. Анахъ къытпэблэгъэ ыкы шутльэгъурэ тянэхэм рэзэныгъэ инэу афытиэр гущые фабэхэмкI къетэ-отыкы.

КIэлэцыкIухэм япункIэ, ягъесэнкI ным шьэрэлэв ыгъецакIэрэр бэдэ. Унагъом, ным ыкы кIэлэцыкIухэм Іэпилэгъу ятыгъэшнэм Республикаем илащэхэм ренэу анаэ атырагъэты, талэки аш зэрдгэхъущтэм тыпильши.

Джаш фэдэу, ныхэм ыкы сабыихъэр зэрыс унагъохэм къэралыгъо Іэпилэгъу республикаем ащарагъэгъотырэм Премьер-министрэр къашуучугь.

Мы уахътэ сабыибэ зэрыс унэгьо 7193-рэ Адыгэим щэпсэу. Ахэм ашыншэу 5041-мэ социальнэ Іэпилэгъу алэклахъэ.

ЗАГС-м къызэриты-

гъэмкIэ, мы ильесым кIэлэцыкI 3725-рэ Адыгэим къыщыхуугь, ахэм ашыщэу ящэнэрэ ыкы аш къыкIэлъыкIорэр — 1213-рэ.

Нэужым сабыибэ зиэ нэу (нэбгыри 10) къыхагъыгъэхэм «Материнская слава» зыфиорэ дипломыимрэ Адыгэ Республикаем ыцIэкIэ агъэ-

нэфэгъэ ахьщэ шүхъафтынэу сомэ мин 50 зырызрэ Премьер-министрэм аритыжьгъэх. Ахэр: нэбгыри 8 зыптурэ Джалчэтэ Мерэмхъан (Шэуджэн район), Бысыдж Аминэт (Красногвардейскэ район, нэбгыри 6), Хъоклон Заремэ (Мыеккуапэ, сабыи 5), Елена Кирилинар (Тэхъутэ-

мыкье район, нэбгыри 5), Тыгъужъ Альбинэ (Теуцожь район, нэбгыри 5), Мария Заводских (Мыеккуапэ, нэбгыри 5), Екатерина Казаковар (Мыекьюопэ район, нэбгыри 5), Ольга Полосховар (Джэдэхэ район, нэбгыри 5), Хъашхъо Сусанэ (Кошхъэблэ район, нэбгыри 5), Хъабэхъу

Зухра (Адыгэкаалэ, нэбгыри 5).

Псауныгъэ пытэ ялэнэу, къалэблэгъэ цыфхэм ягуфэбагъэрэ яшулъэтуу-рэ щымыкIехэу, ильеси-бэрэ щылэнхэу Геннадий Митрофановыр ныхэм афэлъэулагь.

ІШЬЫНЭ Сусан.
Сурэтыр Артур Лутен-слегер тырихыгъ.

ШэкIогъум и 29-рэ — ным и Маф

Тибзыльфыгъэ лъапIэхэр!

Ным и Мафэ фэшI тыгу къыддеIэу тышъуфэгушо! Дунаим анахъ цыф шхъаIэу тетым — щылэнгъэ язытырэ ным шүлтэгъушоу фырягъэр мы мэфэкI шагъюм хэолъагь.

Шум, гукэгъум, шүлтэгъум, цыфыгъэшхом, зэфагъэм язехъакло ным ищтхъу плонир сыйдигъутифэ. Сабыи апэрэ лъэбэкъухэр ыдзэу зыригъажъэрэм къышыублагъэу шэн-зэхэткIехэм, зэфагъэ хэлъынам афэзыгъасэрэр, ихэгъэгү шуу езыгъэлгъэгъэрэр, щылэнгъэ гъогоу зэрэкъоштыр къыхихынамкIэ

Іэпилэгъу къыфэхъурэр, унэгьо къоцым рэхъатыныгъэ иллынам фэгумэкIырэр ныр ары. Аш ишүлтэгъу шүштэнхэр зэптигэхъэчих, нахь пытэ, нахь хъалэгтешли.

Адыгэим ис бзыльфыгъэхэм кIэлэцыкIухэм япункIэ щэлэгъэшхо къызыхэзыгъафэхэрэм, Республикаем, хэгъэгуми янеуцырэ мафэ нахь дэхэнным зиахъу-шхо хэзьшыхъэхэрэм лъэшэу тызэрафэрэзэр мы мафэм ятэло.

Тибзыльфыгъэ лъапIэхэр, псауныгъэ пытэ, щылэнгъэ шуу шуиIэнэу, шуунасышонэу, шууиджэныкъо ма-

шо мыклюсэнэу, шууиунагъохэм гушуагъорэ зэгурь-лоныгъэрэ ренэу арылтынэу, шууигупсэхэмрэ къышувэблэгъэ цыфхэмрэ ягуфэбэнгъэ шууцымыкIенэу шуфэтэло!

Адыгэ Республикаем и Лышхъеу, Урысые политикэ партиеу «Единэ Россием» и Адыгэ шъольыр къутамэ и Секретарэу КъумпIыл Мурат

Адыгэ Республикаем и Къэралыгъо Совет — Хасэм и Тхаматэу Владимир НАРОЖНЫЙ

Шапхъэхэр зэрагъэцакIэхэрэ аупльэку

Шэкюгъум и 26-м АР-м и Общественнэ палатэ и Совет игъэлтэйгээ зэхэсигьо илагь. Йофхъабзэр кызызчиухыгь ыкли зэрищагь аш и Тхаматэу Устэ Руслан.

Йофхъабзэм йофхъуитумэ щатгүчийгээх: кілэеджаклохэм шхынгыго стырхэр алэ-кілэхэхэгэнхэм фэгъэхыгъе шшээрүүлэв УФ-м и Президент кыгъэцүүгъэр гээцэгийгээ зэрхурэр ыкли медицинэм ыльзэ-ныкъокэ волонтерствэр Адыгэ-им зэрэшгэцаклэрэр.

Пэублэм Устэ Руслан кызыз-риуягъэмкэ, УФ-м и Общественнэ палатэ шольырхэм зэпхынгыгэ дэгүү адьрил. Бэмшэу Общественнэ палатэм изэхсэгью Ѣыгъягээ ублеплэ классхэм арысхэм ыпкэ хэмьльэу шапхъэхэм адиштэу гэхэвээзэргээ ыкли псаунгыгъэмкэ шуягь къээзыты-рэ шхынгыго стырхэр алэ-кілэхэ-хэгэнхэм фэгъэхыгъе законо-проектэу аштагъэр гээцэгийгээ зэрхүүрэм Ѣытгүчийгээх. Мы лъэнкъомкэ прокуратурэм ултэлкүнэу шыгыгъэхэм хэукъо-нигъэхэр кыхигъэцэгийгээ. Ахэм ашыгыгъемкэ шхынгыгъеэхэм ауас-хэм башэ ахагъэхуагьэу, чыплэ мэккүмшэшгэхэм къагъэкыгъэхэр Ѣыгъэзяягъэхэу, тхъацум хэшкыгыгъе шхынгыгъохэр ыкли пхэшхэхэ-мышхэхэр ишы-клагъэм фэдиз кілэцыкъухэм арамыгъэшхэу, нэмикхэри. Еджапхэхэм ашыгыбхэм ны-тихэм якомитет хэтхэм, блэкыгъэ ильэсигь егъэшгэхэм, мыгъэ шхын стырхы ыуасэ нахь макэ зэрхүүгъэм, ар гъомы-лапхэм идэгүүгъэ къегоуагьэмэ езгэгумэйх.

А 1 — 4-рэ классхэм арыс кілэеджаклохэм ыпкэ хэмьльэу шхынгыго стырхэр зэралага-хэхэрэм ехыилагьэу игъэкло-тигъэу къэгүчийг АР-м гэ-

сэныгъэмрэ шэнэгъэмрэкэ иминистрэу Кіэрэш Аңзаур. Аш кызыриуагъэмкэ, 2020-рэ ильэсигь шхын стырхэр алэклага-хэх. Республиком я 5 — 11-рэ классхэм нэбгырэ 30717-рэ ашдэжэ, ахэм ашыгъеу кілэеджакло 21895-мэ шхын стырхэр, нэбгырэ 9099-м ыпкэ хэмьльэу алэ-клага-хэх.

АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат кілэеджаклохэм ягъэшхэн изэхэшэн лъешэу ынаа тет, зэ-кэ аш фэгъэзагъэхэм игъом ыкли икью яшьэрэлхэр агъэ-цэлэнхэу афигъэптиг. Къэралыгъо Совет — Хасэм гъесэнгъэмкэ икомитет изэхэсигъохэм мыш епхыгъэ ѹофхэм мызэумытлуу Ѣатгүчийгээх. Нахьы-пекэ кілэеджаклохэм ягъэшхэн муниципалитетхэр ары фэгъэ-зэгъагъэхэр. Аш фэш фэгъэ-кло-тэнхэр зиэ унагъохэм къа-рыкыгъе кілэцыкъухэр ары ныэп ыпкэ хэмьльэу шхынгыго стырхэр зылэгага-хэштгэхэр. Джы федеральнэ ыкли шольыр законхэм къазэрашыдэлтиг-гъэмкэ, гъесэнгъэм епхыгъэ организацихэм яублэлэ классхэм арыс кілэеджаклохэм зэкэми аш фэдэ амал я.

АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат сомэ миллион 12,7-рэ хъурэ ахьщэ тедээү министрэв кыфитгүчигъэм ишуга-гъэкэ я 5 — 11-рэ классхэм арыс кілэеджаклохэм фэгъэлтэнгъэ зиэхэм япчагъэ, блэкыгъэ ильэсигь егъэшгэхэм, мыгъэ нэбгырэ 2445-кэ нахьыбэх хуугъэ. Аш кыхэхкэ зээлэсигь ильэсигь 1 — 11-рэ классхэм арыс кілэеджакло 46 544-мэ (процент 83-м) шхын стырхэр

еджаклохэм зэкэми, проценти 100-м нэсэу, ыпкэ хэмьльэу шхын стырхэр алэклага-хэх. Республиком я 5 — 11-рэ классхэм нэбгырэ 30717-рэ ашдэжэ, ахэм ашыгъеу кілэеджакло 21895-мэ шхын стырхэр, нэбгырэ 9099-м ыпкэ хэмьльэу алэ-клага-хэх.

АР-м и Лышхъэу Къумпыл Мурат сомэ миллион 12,7-рэ хъурэ ахьщэ тедээү министрэв кыфитгүчигъэм ишуга-гъэкэ меню зэтэфигъэхэр зэрэхагъэу цохтим пыльых. Ны-тихэм ултэлкүнхэм чанэу къахэлажьэх. Гъомылапхэхэр аултэлх, ахэр зэрэйг шыкимэи лъэлпэх. Нахьыбэрэмкэ ахэр пстэуми агъэрэзэх.

Мединэм ыльзэнкъокэ волонтерствэм Адыгэим зыэрэшишумомбгүрэм фэгъэхыгъэу

аэлкээтэгъа-хэх, — кыыуагь ми-нистрэм.

Кілэцыкъухэм ягъэшхэнкэ анах мэхъянэшхо зиээр общество-нностын, ны-тихэм ыкли ехъ кілэеджаклохэм еплыкъеу яэрары. Аш пае УФ-м просвеще-ниемкэ и Министерствэ, Урысие народнэ фронтын ыкли партиеу «Единэ Россием», джащ фэдэу АР-м гъесэнгъэмрэ шэнэгъэм-рэкэ и Министерствэ япхыгъеу «линие плырхэм» ѹоф ашлэ. Аш нэмиклэу къэралыгъо фэло-фа-шэхэр зыщагъэцэкээр порта-лым Ѣеджэхэрэ ны-тихэм яло-фыгъохэр зэхэфигъэхэх зэрху-рэр ведомствэм зэрэгъашэ. Шэкюгъум и 26-м ехъулэу нэ-бгырэ 415-мэ портальм зыбы-фагъэзагъ, ахэм ашыгъеу 34-мэ дао горэ я. Ахэр зэхэфигъэхэм фэш муниципальнэ комиссиихэр зэхагъа-хэх, зэфхэсигыжхэм ялтыгъеу унашьохэри ашых.

Аш нэмиклэу шхынгыго сты-рэу агъэхьазырхэрэм язытет тхъамафэм плэгэхэгэ аултэл-хух. Хэукъоныгъэ кызыыхагъэ-щыкэ ахэр псынкъеу зэрэдагъэ-зыжыщхэм пыльых. Ишыкігъэ гъомылапхэхэр пкыышольм 1-э-клахъэмэ, сабийхэм ашхъээ узыштэп, псынкъеу пшыштхэп. Кілэцыкъухэр зыфа-хэр, ахэм яеплъикэ кыыдалтытээ ыкли Роспотребнадзорым кыгъеуцу-ье шапхъэхэри амыукоху гъесэн-гъэм иучрежденихэм яла-щэхэмрэ еджапхэхэм яшхапхэхэм ялофышэхэмрэ меню зэтэфигъэхэр зэрэхагъэу цохтим пыльых. Ны-тихэм ултэлкүнхэм чанэу къахэлажьэх. Гъомылапхэхэр аултэлх, ахэр зэрэйг шыкимэи лъэлпэх. Нахьыбэрэмкэ ахэр пстэуми агъэрэзэх.

Аш нэмиклэу Урысие ѹофхъа-бзэхэх Адыгэим Ѣырагъэ-кыхэхэрэм волонтерхэр чанэу ахэлажьэх. Цыфым ипсаунгыгъэ зэрар езыхырэ пстэури Ѣыгъэ-зыгъэ-зэхэнхэм епхыгъэ ѹофхъа-бзэхэх кілэеджаклохэм афыз-хэх. Колледжым иволонтер анах чанхэр къэралыгъо про-ектхэм, форумхэм ахэлажьэх.

КИАРЭ Фатим.

Мэфэкъым ипэгъокI

Бынъир нымкэ дунэе гушуагъу

Хэти кытефе ныр ыгъельэ-
пэнэр, шхъеклафэ фишыныр.
Зышхъамысыжьеу, шулъегу-
ныгъешхо хэльэу исабыймэ ар
адэлжээ, ежь ымышхыгъэр
ригъешхызэ, щымыгъир щилзэ-
зэ епү, чөц мичьые пчагъэ
дырехы. Шу кыбдэхъумэ зи-
гушуагъор, кын кынфакомэ
гүнэ имыгъэу зыгу кынфэузы-
рэр ныр ары. Нымкэ бынъир
дунэе гушуагъу. Тэклү зыкы-
зыгъетыкэ, щылакээтилэштэм
тегупшысэ. А тгюогум тыхеха-
ным пае лялапсэ тфэххүрэр ным
игукэгъу, аш игущиэ дахээр
арых. Джаш фэдиз куача ным
кытхелхъэ.

Тхэм цыфыр кызыгъехъум,
гум ринэжыгъэп. Рыщыенэу,
рыпсунэу хэбзэ дахэхэри кын-
фыхихыгъ. Ахэр хэбзэ кьодын-
хэп, ахэм арыпсунэу цыфым
хякъэу кытырилхъагь. Бзыль-
фыгъэм ихакъ ил тель, лын
ихакъ бзыльфыгъэм тель,
бынмэ яхакъ нымрэ тымрэ
атель, ны-тыхэм яхакъ бынхэм
атель. Ар хэбзэ дахэу ахэр
зэрэздэпсунхэ фаехэр ары.
Арэу щитми, хэмүкъорэ щылэп,
уиххуконоигъэ бгээтэрэзижъин,
нахыхъям кыуалорэ тэрэзым
утехан пльэклийнэу, уныбжы-
клемэ, зебгэсэн фае. Псэ зы-
птытуу Тхэм кыгъехъугъехэм-
кэ ныр анах ыгъельэплагь.
Мырэущтэу кыалотжы: «Быс-
лъымэн горэ Пегъымбарым
дэжж кваклии еупчыгь:

— О Пегъымбар, о Алахым
ыгъельэпэгъэ уриллыкү, цыф-
мэ ашыщэу зишушлагъэ стелэу
хэт анах дахэ есон фая?

— Уян, — ылуагъ Пегъымба-
ром.

— Елан? — еупчыгъ быс-
лъымэнэр.

— Уян, — ятлонэрэу кыри-
луагъ.

— Елан? — еупчыгъ быслы-
мэнэр.

— Уян, — ылуагъ Пегъымба-
ром.

— Джыри хэт?

— Уят, — ылуагъ Пегъымба-
ром.

Янэ дахэ рионэу щэ кызы-
релом ыуж Пегъымбарым тым
ыцэ кызырилуагъэр. Аш кын-
кырэр ным нахь лялэе зэрэ-
щымыгъэр, ар ильфыгъэ ыли,
ыгүи фэузэу зэрэшыгъэр, аш
кынфишиштэм фэдэе кын-
фишиштэм дунэе зэрэтемы-
тыр ары.

Тхэм кыгъехъугъэ пстэуми
хякъ атель. Ным ихакъэу
льфыгъэм тельтир ин дэд. Сыд
фэдиз уянэ фэпшлагъэм, кын-
фишиштэм фэдиз фэпшэжын
пльэкыщтэл. Шу кыбдэхъумэ
зигушуагъор, кын кынфыкъо-
кымэ кыбдэзийнэтиэр ныр
ары. Нымкэ бынъир дунэе гу-
шуагъу, ау ар льфыгъэ пстэуми
непэ зэрэзэхамышикынэр
гукъошху, тхъамыклагъу.

Ным хякъэу тельмэ ашыщ
ильфыгъехэр зэкээ зэфигъэдэн-
хэр. Арэущтэу мызеклорэм гу-
нахь егъахъэ. Хэтири быслы-
мени хякъэу Тхэм кытырил-

хягъэр ыгъэцакээзэ, дин ша-
пхъехэр ымыуукъохэу псэу
хумэ, тильфыгъэу непэ гумэ-
кыбэ кызыпкыкхэрэри зыпкъ
иуцощтых, унагъохэри зэгуро-
штых, жыххеми рэхбатныгъэ
агьотыщ.

Цыфым ежь ышхъэ уасэ
фешыжьмэ, яни уасэ фишыщт.
Шылкъэ, непэ ныбжыкыкхэу
зянэ зымыгъэльялпэхэрэм уало-
кэ. Ахэр аш фэдэ зекуакыл
егъэпшыутых. Ар кынхэхкырэр
льэлкъ хабэхэр зыукъохэрэ-
тиныбжыкыкхэм зэрхэхтхэр
ыки диним хэшыкыл зэрыфыти-
мыгъэр арэу сшошы. Тхъашло-
хууныгъэмкэ кытщыкырэр бэ.
Хэтире цыфи кытефе ны-тых-
эм ялахылхэри агъэлэпэлэнхэу,
шхъеклафэ афашиынэу. Уянэ
закъокэ удэгъукэ икүщтэп, ау
ахэм ашыщ горэ ным пэпшы-
нэу, аш ебгээпшэнэу щытэп.
Ным дунэе утетыфэ уфэдэ-
гъун, дунэе ехыжими ахэрэ-
тышу илэнэу Тхэм уфельтэун
фае.

Кынхэхкырэр эпилитэн фае цыфым
иакыл зы чылпэ зэримытыр.
Уахтэр макло, зэхъокынгъэ-
хэри кынхэхтэхых, ахэм анах
дэгъур къахэхпхынэу зебгэсэн
фае, ау сидкы уянэ зэблэхху
хүщтэп.

Тхъэнтинаагь зимыгъэ зэш-
хэгъусэ ныбжыкыкхэм хякъыр
агъэцакырэрэп, зэмызэгъынгъэ
азыфагу къетаджэ. Унагъор

зэбгырэзы. Мыш дэ-
жжым анах кын
хафхэрэр сабыхэр
ары. Тым сабыир
зэриубытылэу кынх-
хэхкырэр мэкэ дэд,
нахыбэмкэ аш илы-
тын, илпун янэ фэ-
гъэзагъ. Ным игу-
фэбэнгъэ фэдэ са-
быим хэти ритын
фышшохыщтэл. Хя-
улыуе «Нышъор шьо-
упсы» алорэл. Ятэ
псаоу дунэе теткэ,
сабыим кынхым-
кынхэм, кынхымльмэ,
зыкыримыгъашэмэ,
ар ибэ. Ибэр ппуныр
псынкыагъоп, ау цы-
фыгъэшху, псэпшхо.
Пегъымбарым кын-
хуагъ: «Эхъомбитур
зэрэзэготым фэдэу
ибэ зыптугъэмрэ сэрырэ джэнэ-
тым тышызэготыщт».

Непэ сабыир убзылтфыгъэ
закъоу ппуныр кынны. Йофшэн
зэк!эми я!эл. Нэжж-түхжэм
уащыгъунэу пенсие къараты-
рэп, уасэхэр мафэ къэси дэктэ-
зэпштых. Апэрэ классым сабы-
ир бгээхоным сомэ мин заулэ
ищыклагъ. Ар псырэ хялал-
түрэкэ непэ пыгы хүщтэп.
Ежь фэдэмэ анах мыдээу
бгээхшэн, пфэпэн, ебгээджэн
фае. Ахэр зэкээ ным пшэры-
лэу ыштахъ, арыш, аш іэлпэ-

іэгъу ишыклагъ. Мыш дэжжым
ныхжж-тыхжхэм ягуфэбэнгъэ
къежэ ялтфыгъэ. Ар икүкыкэ
зэхэтэжжуягъашы, тильфыгъэмэ
іэлпэгъу тафэжкугъэхъ. Гы-
шэлэр зыгъэшлагъэ, кынныбэ
зэпшызчыгъэхэм гуфэбэнгъэ
кынхэрэрэф. Фэбагъэр кынх-
тэрэбэл тильфыгъэхэмкы, ахэм
кынхыфагъэхэмкы. Уилэпэгъу
зищыклагъэм пэбгъохынэу
пшэмэ, узыфэмые е зэмпэ-
сыжын гори пшэн фаеу мэхъу,
ар шхъакло тэшумыгъэшы.
Нэнэжж-тэтэжхэмкэ тызыфы-
шыэр тильфыгъэхэмрэ ахэм
кынхэххуяжжыгъэхэмрэ алай.
Тильфыгъэхэр ары тинасыри,
тигушуагъори.

Ситхыгъэ усаклом игущиэ
льэшхэмкэ къэсүхуу сшоицгъу:

Сызэрэшыгъэр уишүшлагъ.

**Бэ мы дунэе кынхысэп-
тыгъэр,**

**Ильэс пшыклюим сэ сзы-
пүгъэр.**

**Чөц мичьыябэ сипшэх-
хагъ щипхыгъ,**

**Уишүлэгъу зэрэплээкэу
о кынхсэптыгъ.**

**Кынны пстэуми сащу-
ухумагъ,**

**Уигукэгъу иинагъэ сэ зэ-
хэсшлагъ,**

**О сянэ лялэу, сылпэ
закъу,**

**Сэ сищылакэ хэзыщырэ
льагъу!**

**Хъодэ Сэфэр.
Йофшэнэм иветеран.**

Хялъэкъуай.

КЪЭРАЛЫГЬО АВТОИНСПЕКЦИЕМ КЪЕТЫ

КІЭЛЭЦЫКІУХЭМ ШЬУАФЭСАКЬ!

Кіэлэцыкіум и Дунэе мафэ епхыгъэу Къэралыгъо автоинспекцием икъулыкъушіхэр. Мыекъопэ районым икілэцькіу Йыгын-Піхэм ашыщ ышыагъях. Сабийхэмкіэ гурылогъошюу гъогум узэрэшызеклошт ишыкіхэр ахэм къафајотагъях.

Лъэрсыркло цыклюхэм урамым ыкчи гъогум къышчажэрэ шынагъохэр икъоу къагурьохэрэп.

Иофтхъабзэм нахь пасэу зыфагъехъазырыгъ. Кіэлэцыкіу Йыгын-Піхэм чысхэм янэ-ятхэр ыкчи кіләпүхэр зедеңжыхээ хэушхъафыкыгъэ плакатэу «Сохрани детскую жизнь» зыфиорэр ашыгъ.

Ар кіэлэцыкіухэм айыгъеу, инспекторхэр апэ итхэу гъогум къытхъэхи, щынэгъончагъэм къифеджагъях. Гъогурьконым ишапхъэхэр амьукъонхэу, лъэрсырклохэр благъэкъынхэу, сакыныгъэ къызхагъафенэу водительхэм зафагъэзагъ.

Водительхэм гъогурьконым ишапхъэхэр агъэцекіленхэу зэрэштыр нахь къагурьононимкіэ мыш фэдэ иофтхъабзэм яшуаагъэ къэкконэу инспекторхэр щегугъых.

Волонтерхэр Къыфэджагъэх

Бжыххэ-кіымэфэ лъэхъаным пасэу мэзахэз къызэрхъурэм къыхэкіеу лъэрсырклохэм нэфынэр къэзытыре пкыыгъохэр нахьыбэрэ агъэфедэнхэм Къэралыгъо автоинспекторхэм волонтерхэр ягъусэхэу къыфэджагъях.

Гъогурьконым хэлажъэхэрэм нэфынэр къэзытыре пкыыгъохэр агъэфедэнхэу зэрэштыр эпхыгъэ пашорыгъэш зэдэгүшүе гъогурькохэр инспекторхэмрэ волонтерхэмрэ республикэм икъэлэ гупчэ иурамхэм щадашыгъях.

Иофтхъабзэр окюфэ автомобильхэр зыщизекорэ гъогум сакыныгъэ къазыщихмыфэкіе, аш тхъамыкльо къыкіэльхыклон зэрильэкыищтыр агу къагъэкыжыгъ. Сыдигъу гуфапльэу ыкчи гъогум зыпырыкынным ишапхъэхэр амьукъонхэу зафагъэзагъ.

Аш имызакью, пчыхъашхъэ уаххэтэм лъэрсырклохэр гъогум нахь къышчильгъонхэм феш нэфынэр къэзытыре хэушхъафыкыгъэ пкыыгъохэр агъэфедэнхэу иофтхъабзэм изэхэцаклохэм цыфхэм арауагъ. Аш ишуаагъекіе гъогум хъуягъэ-шагъэхэр нахь макэ хъунхэм яцыхъэ тель.

Рэзэнгъэ гущылхэр

Мыекъопэ районымкіэ цыфхэр зезыщэрэ автобусым иводителъ Къэралыгъо автоинспекторхэр Іэпніэгъуу къызэрэфхъугъэхэмкіэ рэзэнгъэ тхыгъэ къафигъэхъыгъ.

Адыгейим игъогу-патруль къулыкъу иофышихэр старш лейтенантэу Тэмикье Къэлпъланрэ лейтенантэу Сергей Изотовымрэ мафэм къулыкъур ахызэ, автобусэу цыфхэр зезыщещтыгъэр кънаум дэфагъэу къальэгъугъ.

Полицейскхэм мэкэгъэлүр хагъани, хъуягъэ-шагъэхэр къышчильгъу гъогум псынкіеу нэсигъэх. Водителыр ыкчи аш дисыгъэхэр зэрэмьфыкъуагъэхэм инспекторхэм зыщагъэгъозагъ. Нэүжум а чыплем гъогурьконоир щынэгъончъеу щагъэпси, транспортым икъидэхъыжын къулыкъушіхэр фежьагъэх.

Осыр зератхъурэ автомобильмкіе ар гъогум къытагъэзүцжыгъ.

Водителым къызэриуагъэмкіе, гъогур зэрэцэнльягъом ар къыххекыгъ ыкчи инспекторхэр Іэпніэгъуу къызэрэфхъугъэхэмкіе лъэшэу афраз.

Водительхэм къимэфэ гъогум нахь сакыныгъэ къышчильгъу гъогум ыкчи псынкіеу мызеклонхэу зэрэштыр полицейскхэм агу къагъэкъыжы.

Уимылъэны- къо утехъаныр щынағъо

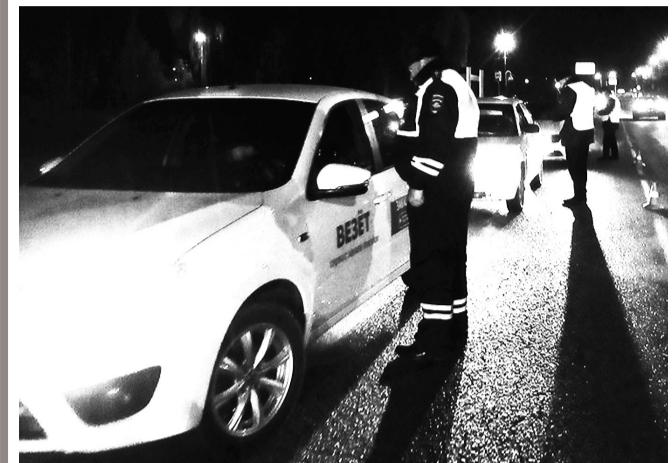
Адыгейим игъогухэм къатехъухъэрэ хъугъэ-шагъэхэр нахьыбэрэмкіэ къышчильгъиэруу ушхъагъу хэм зэу ашыщ апэ къикырэ машинэм ылъэныкъо зэрэтихъэхэрэр. Ар щынэгъошоу зэрэштыр къызилотыкырэ Йофтхъабзэ бэмышиэу инспекторхэм рагъекокыгъ.

Гущылхэр «машинэм удэхыным» ыкчи «ыпэ уишыным» ямхъанэ водителыбэхэм эхагъэкъуакіе. Ахэм я процент 22-р зэрэшнальор ашызэ, мафэ къэс ямыльэныкъо гъогум тэхъэх.

Мы хэуконоигъэр къэмийгъэхъу гъогум фэйорышиэрэ пашорыгъэш љофтхъабзэ Мыекъопэ районым пхырыкырэ федеральнэ гъогум Къэралыгъо инспекторхэм зызэхшагъ.

Зефэнэр зикласхэм упчэ шхъаалэу «Уицыхъэ тель машина узэрэдэхъытим?» зыфиорэр аратыгъ. А зекуякъэр анахь щынағъохэм ашыщ ыкчи ар скорость лъэшым епхыгъ.

Гъогурьконым хэлажъэхэрэм сакыныгъэрэ гу-

лытэрэ къызхагъэфенхэу, шхъэклафе зэфиряэнэу, ежхэм ыкчи машинэм къадисхэмни яшылэнгъэ фесакынхэу полицейскхэр къяджагъэх.

Ешъуагъэхэр къыхагъэшыгъэх

Адыгейим и Къэралыгъо автоинспекторхэм общественностью ыкчи къэбар жыгъэм иамалхэм яллыклохэр ягъусэхэу ешъуагъэхэр автомобилыр зезифэхэрэм якъыхэгъэшын фэйорышиэрэ Йофтхъабзэр рагъекокыгъ.

Аш изэхэшэн наряд купи 10, къулыкъушэ 70-рэ фэдиз хэлэжьагъ. Пешорыгъэш љофтхъабзэ «Нетрезвый водитель» зыфиорэм къырагъэблэгъагъэх АР-м хэгэгуу клоц љоффэмкэ и Министерствэ и Общественнэ совет хэт Джигунэ Фатимет, къэлэ отделым и Общественнэ совет илъиклоу Олег Бужинскэр.

Джащ фэдэу, къоджэ псеуплэхэм ящахэр, народнэ депутатхэм я Совет хэтхэр, Урысые общественнэ организациеу «Ныбжыкъэ гвардиэм», автомобилистхэм я Урысые обществэ яллыклохэр аш хэлэжьагъэх.

Рейдэр зэрэшыгъэштым икъэбар амал зэфэшхъафхэмкіэ цыфхэм арагъэзагъ: Къэралыгъо автоинспекцием исайт, «Говорит Майкоп», «Дорожное радио», «Ретро FM», «Русское радио», «Европа Плюс Майкоп».

Иофтхъабзэр окюфэ гъогурьконым ишапхъэхэр гъогуму 45-рэ аукъуагъэу инспекторхэм агъеунэфыгъ: зефэнэмкіэ фитныгъэр зэrimyéжымкэ, водителыр зидэшыс бгүум иапч узэрэхмылтышурэр — укъонгыгъэ 19; щынэгъончъеу бгырыхыр амьгъэфедагъэу, «Езыгъэжъэгъэхъэ» водителъ тамыгъэр атемытхагъэу, административнэ тазырыр игъом амьтыгъэу, нэмийхэри.

Нэклубгъор къэзыгъэхъазырыгъэр
Ишъянэн Сусан.

ГъунэпкъакІэхэр аштэх

Теуцожь районом ичыгулэжхэм мы аужырэ ильэс зыбгүупшым фышхъэ лэжыгъэхэр гъебэгъоғэнхэмкіэ, лэжыгъэхэр нахыбэу къэхыхыгъоғэнхэмкіэ, чыгулэжынным икультурэ зыкъегъээтыгъэнымкіэ гъехъэгъэшүхэр зерашыхэрэ, республикэм ирайон пэрытхэм адырагаштээ лэжъэнхэ, псэунхэ зералькырэр зэклеми янэрыльгъу.

Мыш дэжым кіекіу тигу къедгъэкыжын ильэс 15 — 20 горэкіэ узэклэбэжким, къэралыгъор бэдзэр щылакім игъогу тирагахъэу зыфежъэхэм колхоз-совхозхэр зэбгырагъэхи, «Пэ дагъэмэ пшыхъэ щыфэж» зыфайорэм фэдэу зесагъэхэ юфшлакіэ чарагъани, хэшыкі зыфирямые щылакіэ-псэукім зытыращхэм, цыфхэр зэрмыры зэрхъуягъэхэр, ашэштыр амышиу къизэрнэгъэхэр.

Тыгъупшэжхырэп, а лъехьным районом бжыхъэс гектар мин горэ, тыгъэгъээ гектар заулэ нахь щамышу ильэсхэр къихъкыгъу. Натрыфим игуу зымы ышыжыщтыгъэп, ар рапхыхъкыщтыгъэп.

Гъебэжкульэу щытыгъэхэ губъохэр цырауль эхуягъэх, ахэм чыг цыккүхэр ашышхьялъэштыгъэх, зыфэд къэмыху гъэхэ тичыгухэр зымы имышыкагъэхэм фэдагъэх. Фермерхэри щылакъэхэм. Тэри «тигубъо цырауль эхэм тыгъужхэр ашэбүүх» тозэ титхыгъэхэм къахдгъафэштыгъу.

Етланы гъешгъоныр, «Краснодар норадын псыбуытыпэм илс районом ичыгухэм къаклахъэш, натрыф ашылшагъэки хъуяжыщтэп» алоу къирахыхъэгъэх. А лъехъэнэ дэдэм Джэджхэблэ щыщ тиньбджэгу лэжэклю-псэуклюхэу Зэрамыку Казбекрэ Лъашцкю Рэмэзанрэ (нэмыхъэри ягусагъэх) ежхэм яшлонгъоныгъэкі, Ленинхъаблэ зыдэшцысыгъэ къогъу, Пыщишэ лушо пэблагъэх зыгу гектар заулэ щагъэкъабз, янатрыф хъасэхэр зерагъэбагъоштыгъэхэр гъэзетым къидгъэхъэгъаг.

Адэ джыры? Инвестор бэлаххэу «Киево-Жураки», «Синдика-Агро» зыфайорэр нэүжым къихъхи, чыгур алэжьеу, губъохэр ашэкъабзэхэр, лэжыгъэ бэгъуягъэ къахыхъяу, дышьа-

шо зытеорэ натрыф сэмэххэр хъамэхэм къатыратакью залъэгъум, фермер хъызметшаплэхэр районом икъоджэдэхэм зэхашхэх, нэмыхъинвесторхэри къаклохэу рагъэжъаг.

— Непэ районом фермер хъызметшаплэ 64-рэ йахъэхэль хъызметшаплэ 10-рэ щызэхэшагъ. Апэрэхэм — чыгу гектар 14270-рэ, ятлонэрэхэм — 12536-рэ агъэлажъэ, — ело районом ифермерхэм япашу Блэгъожь Налбий.

Районом мэкъу-мэшымкіэ игъэорышаплэ ипащэу Хъэдэгъэлэ Мэджкыде къызэрэхигъэшырэмкіэ, улъыхуагъэки, амьтэлэжъэр чыгу запи непэ районом ибгъотжыщтэп. Ар хэгъэкъири, пырыпциу щытагъэхэр агъэкъабзэхш, лэжыгъэшаплэ ашыжых.

Ильэс заулэкіе узэклэбэжким, Теуцожь районыр нэмыхъхэм ауж къинэу, щымытхъухэу щытыгъ. Джы юфхэр аш зэрэтемтыгъыр, игубъохэр зэгъэфагъэу, илэжыгъэ бэгъуягъэу зэрхъуягъэр, республикэм ирайон пэрытхэм ясатыр зэрэхууцахъэр зэклеми янэрыльгъу.

Аш ишыхъат гъэрекло бжыхъэсэ гектар 14315-у рапхыгъягъэу мыгъатхэ чыгъешлухэмкіэ зэшүшлэгъэхэр гъэмэ ялыуу зерагъэбгъуягъэр ыкы къэзигъэ фэмыхъоу зэрэуахыгъгъэр. Гектар тельйтэу центнер 47,8-рэ къахыхъыгъ. Ар ыпэрэ ильэсем елтыгъээмэ, центнериплэ фэдизкіэ нахыб. Аш фэдиз лэжыгъэ гуртымкіэ районом къызыахыхъыгъэр апэрэ. Зэпстэумкі коцымрэ хъэмрэ зэхэтэу яхъамбархэм ачалхъажыгъэр тонн 68378-рэ. А пчагъэри гъэрекло къахыхъыгъэм тонн 20000-кіэ нахыб.

Кіэу, Гъобэкъуае нэсырэ гъогубъуҳэм, ильэсем къыклоц, тапэрэ ильэсхэм афэдэу, зыцьрауж къауагъэлгъэп.

Ильэсем икІэххэм

Бжыхъэсэ гектар 16392-рэ мыгъэ юахыгъыгъ. Аш щыщэу коцымрэ хъэмрэ зэрэхъущтгъэр гектар 14315-рэ. Ильэс зыщиплэкіэ узэклэбэжким, а пчагъэри гектар 9000 — 10000-м шлокыщтыгъэп. Аш ыпалокіэ аш нахь мэкэжыгъ. Джаштэу ячыгухэу зэхэкъыхъэгъэхэр агъэкъэб-зэжыхъэзэ, акылрэ гупшысэрэ хэлэу ялофхэр зэхашхэзэ, нахь федэ къэзитыщт коц лэжыгъэхэм, тыгъэгъазэм, пынджым, нэмыхъхэм ягъэбэгъон механизаторхэр, фермерхэр, специалистхэр адэлажхээ ыкы ягхэлхэр къадэхъу.

Аш ишыхъат гъэрекло бжыхъэсэ гектар 14315-у рапхыгъягъэу мыгъатхэ чыгъешлухэмкіэ зэшүшлэгъэхэр гъэмэ ялыуу зерагъэбгъуягъэр ыкы къэзигъэ фэмыхъоу зэрэуахыгъгъэр. Гектар тельйтэу центнер 47,8-рэ къахыхъыгъ. Ар ыпэрэ ильэсем елтыгъээмэ, центнериплэ фэдизкіэ нахыб. Аш фэдиз лэжыгъэ гуртымкіэ районом къызыахыхъыгъэр апэрэ. Зэпстэумкі коцымрэ хъэмрэ зэхэтэу яхъамбархэм ачалхъажыгъэр тонн 68378-рэ. А пчагъэри гъэрекло къахыхъыгъэм тонн 20000-кіэ нахыб.

— Зинахыбэу тшэрэ коцэу гектар 12394-м гуртымкіэ изы гектар центнер 49-рэ фэдиз къытыгъ. Ари гъэрекъорэ тиофшлагъэхэм центнериплэ юкіэ анахыб, — ело Хъэдэгъэлэ Мэджкыде. — Хъэу йутхыгъыгъэр гектар 1921-рэ ныИп. Аш, гъэрекъорэ елтыгъээмэ, центнер заулэкіэ нахыбэ гектаром къытыгъ. Рапсыр бжыхъэ лэжыгъэхэм ахахъами, зернэ лэжыгъэхэм ашыщэм. Гектар 2077-у тиофшлагъэу, игъом йутхыгъыгъэр дэгъуу къызэрхыхъыгъыгъэр, илэсэу дэгъэлтэжхырэм механизаторхэм кіэхү дэгъуу зэрэфашыгъэр. Къыхэдгъэхъожы тшлонгъор ягубъохэр гъэбэжкульэ зерашыгъэхэм daklu Адыгэкъалэ къыщегъэжъагъу, Дэдэжхэхъаблэ, Къунчыкъохъаблэ къогъумкіэ рекло-

мэтшаплэу Пышдатэкъо Альберт зипшэр ары. Мыш рапсектар 1068-у юахыгъыгъэм изы гектар центнер 23,2-рэ къышырахыгъ. Кушу Рэмэзан зипшээ фирмэу «Синдика-Агром» рапсыр анахыгъэбэгъогъагъ. Гектар 378-рэ юахыгъыгъ, гектаром центнер 25-м къахъэу къышырагъэтыгъ, тонн 940-рэ къышахыгъыгъ.

Хыныгъошхом икІэххэр зэфахъысигъэх

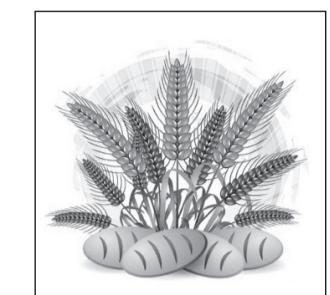
Аш фэгъэхыгъэ унашьор район администрацием ишащэу Хъачмамыкъо Азэмэт къызыдгъэкъэгъэр тэзхэт ильэсем илонгиго маз. Районом анахы лэжыгъэшо къышызыхыхъыгъэ ООО-у «Айриным» (ипащэр Людмила Кибалкина) апэрэ чыпілэри фагъешшошагъ, юнхыгъыгъэм изы гектар центнер 56,1-рэ къышырахыгъыгъ. Ятлонэрэ чыпілэри зыхыгъэр Аскъэлае дэт хъызметшаплэу «Возрождение» зыфилоу Николай Гамага зипашэр ары. Ахэм гектар 2415-у юахыгъыгъэм игектар пэпчэри коц центнер 54,9-рэ къырагъэтыгъ, шүхъафтынэу сомэ мин 20 афагъэшшошагъ. Ящэнэрэ хъугъэр, сомэ миниплэ зэрэтигъэр ОСП-у «Адыгейский» зыфилоу Пышдатэкъо Альберт зитхъаматэр ары. Коц гектар 3168-рэ юахыгъыгъыгъ, гектар тельйтэу центнер 50,3-рэ къырахыгъыгъ.

Фермер хъызметшаплэхэмкіэ апэрэ чыпілэри зыхыгъэр Удыхъхуу Айдэмыр. Гектари 110-у илагъэм изы гектар къыригъэтигъэр центнер 65,2-рэ. Ятлонэрэ хъугъэр Пэнэшү Мурат. Гектар 990-рэ юахыгъыгъ, гектар пэпчэри центнер 58,2-рэ къырахыгъыгъ. Ящэнэрэри фермерэу Удыхъхуу Борис. Гектар 386-у илагъэм изы гектар центнер 52,2-рэ къыригъэтигъ.

Комбайнэрхэмкіэ анахыбэ, тонн 1900-рэ, къэзыложыгъэ Блэгъожь Юсыф шүхъафтынэу сомэ мин 15 ратыгъ.

Район гъэзетэу «Теучежские вести» зыфилоэм иколективи хыныгъо юфшлэнхэр дэгъуу къызэрригъэлтэгъуягъэм фэш сомэ минитфагъешшошагъ.

Чыгулэжхэм ильэсем къуухэу фашырэмкіэ къедгъэжъагъэм кіекі дэдэу къэтлон гъэтхэ лэжыгъэхэр зерагъэбгъуягъэхэр. Анахы түкъыистегүүшлэри зернэ лэжыгъэхэр

арыш, тыгъэгъазэм, рапсыми, соеми, нэмыхъхэм ягуу къэтымышшэу натрыфэу, пынджэу, гъажьюу ыкы зэнхъэу тонн миних фэдиз къызэрхыхъыгъэр къэтлон. А гъэтхэ лэжыгъэ тонн пчагъэри ыпшлэкіэ зигугуу къэтшыгъэ бжыхъэ лэжыгъэхэм (коцымрэ хъэмрэ) захэбъэхъожыкъэ, зэпстэумкі районом зернэ лэжыгъэу къышахыхъыгъэр хъурэр тонн мин 75-рэ фэдиз. Ар ильэсиплэ юфшлагъэу ялагъэм тонн мин 30 фэдизкіэ нахыб.

Ба ар, хъаумэ макла? Ар къыбурыоным фэш зы щысэ къэтхыын. Тэхүтэмыкъуаа Тууцожь районом игупчэу зэрэштыгъэр нахыжхэм ашэ. Аш Хъаштыкүрэ Псэйтыкүрэ къащэгъэжъагъэ Гъобэкъуаа нэсэу хахьэштыгъ. Хэти ешэ а лъехъаными непэ къызэнэсигъэм шапсыгъэ лъэныкъом пынджым игъэбэгъон зэрэштыгъилхэр. Тэри аш журналистеу тышызштыгъэти, зэхэтхыгъагъ зы ильэс горэм зернэ лэжыгъэ тонн мин 90-м ехуу къызыщахыхъыгъэм зэрягушшошхуаагъэр.

Тууцожь районом игунаапкъэхэр хы юшьом кіорэ тъогуу М-4 «Дон» зыфиорэр ары. А чыгу тлэкүм тыгъэгъазэри, рапсыри, соери хэмийтэу зернэ лэжыгъэу тонн мин 75-рэ фэдиз механизаторхэм къызэрэшахыхъыгъэр лъыхъужьныгъэлэ пълтэнэ щыт. Аш фэш чыгулэжхэм яштыхуу по зэптыныр къалэжъыгъ.

Ягъэхъагъэхэм ахагъэхъошт

Джары мы тхыгъэр къедгъэхъазырыныр къызхэкыгъэри.

Бэмыхъэу бжыхъасэхэм яхэлхъян республикэм щауухыгъ. Шъоша анахыбэ хэзэльхъагъэр? Джэджэ районыр ары. Кло, аш чыгубэ ил, уенэкъохуу шүүтэп.

Аш ылж бжыхъасэхэм яхэлхъянкіэ ятлонэрэ чыпілэри зыбуытыгъэр Тууцожь районом игупчэе 990-рэ юахыгъыгъ, гектар 110-у илагъэм изы гектар къыригъэтигъэр центнер 65,2-рэ. Ятлонэрэ хъугъэр Пэнэшү Мурат. Гектар 990-рэ юахыгъыгъ, гектар пэпчэри центнер 58,2-рэ къырахыгъыгъ. Ящэнэрэри фермерэу Удыхъхуу Борис. Гектар 386-у илагъэм изы гектар центнер 52,2-рэ къыригъэтигъ.

Фермер хъызметшаплэхэмкіэ апэрэ чыпілэри зыбуытыгъэр Удыхъхуу Айдэмыр. Гектари 110-у илагъэм изы гектар къыригъэтигъэр центнер 65,2-рэ. Ятлонэрэ хъугъэр Пэнэшү Мурат. Гектар 990-рэ юахыгъыгъ, гектар пэпчэри центнер 58,2-рэ къырахыгъыгъ. Ящэнэрэри фермерэу Удыхъхуу Борис. Гектар 386-у илагъэм изы гектар центнер 52,2-рэ къыригъэтигъ.

НЭХЭР Рэмэзан.

Самбо

Адыгейим имедали 7

Хэгъэгум и Кыблэ шьольыр самбэмкэ изэнэкъоку Ермэлхаблэ щыкъуагъ.

2001 — 2003-рэ ильэсхэм къэхъугъе клалэхэр, пшъашъэхэр яонтэгъуяхэм ялытыгъэу алырэгъум щызэхашгээ зэлүкэгъухэм ахэлжьагъэх.

Краснодар краим, Астрахань, Волгоград, Ростов хэкухэм, Адыгэ Республикаим ябэнэкэо 200 фэдиз зэнэкъокуагъ. Адыгейим самбэмкэ ихэшыгыгъэ командэ медали 7 къыдихыгъ.

Гъомлэшк Анзор, кг 53-рэ, Тыгъужъ Тлахыр, кг 58-рэ, Мерэм Нарт, кг 71-рэ, Анна Лодяновам, кг 65-рэ, Мигу Миланэ, кг 72-рэ, алэрэ чыпэхэр къыдахыгъэх.

Гъою Азэмат, кг 58-рэ, Хъакъуй Амир, кг 71-рэ, ящэнэрэ чыпэхэр къахыгъэх.

Тренер-кіэлэгъаджэхэу Делэкъо Адамэ, Гъомлэшк Алый, Хъакурынэ Дамир, Хъабэху Адамэ, Акъущ Бисльян, Адзынэ Алый, Мерэм Сайдэ, Беданыкъо Байзэт бэнаклохэм япащэх.

Хагъэунэфыкыирэ чыпэхэр къыдэзыгъэхэр Урысыем иныбжыкэхэм якъеух

зэнэкъокуо 2021-рэ ильэсэм, мэзаем Ханты-Мансийскэ щыкъоцтым хэлэжьэштых.

— Адыгейим иныбжыкэхэр анах дэгъоу бэнагъэхэм ашыщых, — къытиуагъ республикэм самбэмкэ иеджаплэ ипащэу, спортымкэ дунэе класс зиэ мастерэу Делэкъо Адамэ. — Гъомлэшк Анзор, Тыгъужъ Тлахыр, Хъакъуй Амир хэгъэгум изэнэкъоку-

хэм, дунаим иныбжыкэхэм язэлүкэгъухэм ахэлжьагъэх.

Тынныбжыкэхэм ялэпээсэнэгъэ зэрэхагъэхьоцтым тренерхэр пыльых. Ермэлхаблэ щыкъогъэ зэнэкъокуум Адыгейим щыщхэу Хъот Юнысре Гуяэтэйж Хъалидэрэ зэхэшэн йоғыгъохэм чанэу ахэлэжьагъэх. Нэбгыритлури судьяу щытыгъэх, япшъэрэйльхэр дэгъоу агъэцэктагъэх.

Дзюдо

Спортымрэ еджэнымрэ зэгъусэх

Урысыем спортымкэ изаслуженнэ мастерэу ыкы изаслуженнэ тренерэу Григорий Веричевым фэгъэхыгъэ шэжж-зэнэкъокуур Челябинскэ джырэблагъэ щыкъуагъ.

Санкт-Петербург, Москва, Алтай, Красноярскэ крайхэм, Самарэ, Челябинскэ, Адыгэим, нэмыххэм къарыкыгъэ бэнаклохэр зэлүкэгъум хэлэжьагъэх.

Адыгэ Республикаим изаслуженнэ тренерэу Адзынэ Алый япащэу Анна Лодневамрэ Ульяна Ткаченкэмрэ алырэгъум щынэкъокуагъэх. Алэрэ чыпэхэр

къыдэзыхыхэрэр Урысыем спортымкэ имастер зэрэхүүтхэм фэшл зэлүкэгъу пэпчь мэхъэнэ ин илагъ. А. Лодневамрэ У. Ткаченкэмрэ Урысыем спортымкэ имастер хуунхэмкэ кандидатых. Типшашъэхэм я 5-рэ чыпэхэр къыдахыгъэх.

— Адыгэ къэралыгъо университетим физкультурэмрэ дзюдомрэкэ и Институт Ульяна Ткачен-

кер щеджэ. Мыекъопэ къэралыгъо гуманитар-техническэ коллежим Анна Лодневам ишлэнгъэ щыхегъахъо, — къытиуагъ Адыгэ Республикаим дзюдомкэ спорт еджаплэу Кобл Якъубэ ыцэ зыхырэм ипащэу, Адыгейим изаслуженнэ тренерэу Бастэ Сэлымэ. — Типшашъэхэм ухзырынгъэ дэгъу Челябинскэ къыщаагъэлэгъуагъ. Ялэпээсэ-

нагъэ зэрэлжагъуатэрэм тэгэгушо.

— Кыблэм дзюдомкэ изэнэкъокуу алэрэ чыпэлэр къыщдээзыхыгъэ Ткаченкэр спорт унагъом щаплугъ. Аш ышыпху нахыжъеу Еленэ дзюдомкэ хэгъэгу зэнэкъокуухэм ахэлжагъэштыгъ, — къеялатэ Адзынэ Алый. — Челябинскэ тыэрэзшыагъэм ишуагъэкэ хэгъэгум ишьольхэрэм бзильфыгъэ дзюдом зэрэшыпильхэм нахышоу зыщдагъэзогъозагъ.

Анна Лодневар самбэмкэ мэбанэ. Исенгащыгъэ спортым къыщдээзихызэ, имурадхэм афэкло. Спортымрэ еджэнымрэ зэрэзэгъусэхэм ишуагъэкэ пшашъэхэм яххэхоныгъэхэр нахыбэ мэхъух.

Футбол. Европэм и Кубок

Ешлэгъухэр пынкэ къафэхъущхэп

Европэм футболымкэ ичемпионхэм якуп щыкъорэ зэнэкъокуум Урысыем икоманди З хэлажьэ.

«Краснодар» Испанием икомандэ «Севилье» Краснодар щылкыгъэр. «Краснодар» теклонигъэр къыдихынэм нахь пэблэгъагъ. Пчагъэр 1:1-у Кабеллэ Испанием икомандэ икъэлалчээ зыдаом, къэлэпчэлкын Иэгуаор тыргъэфагъ. Краснодар бэрэ ылэклэ илыштыгъ, ау зэлүкэгъум икъеух «Севилье» нахь щылъэшыгъ. Аужырэ такъикъым Испанием ишлаклоу Мунир «Краснодар»

икъэлалчээ Иэгуаор дидзагъ, пчагъэр 1:2 хуугъэ.

Аужырэ нэгъэуплэгъухэм «Краснодар» ишлаклохэу Ари ыкы Мартынович «Севилье» икъэлалчээ дэонхэу игъо ифаагъэх, ау пчагъэр 1:2-р зэблахъун альэкигъэп.

Ухуумэн йоғыгъохэр цыхээшэгъую «Краснодар» ишлаклохэм агъэцэктагъэх, теклонигъэр зылэкагъыгъ.

«Зенит» Италием щыууклагъ командэ лъэшэу «Лацио» зыфилорэм. Италием ишлаклохэм 3:1-у зэлүкэгъум теклонигъэр къыщдихыгъ. Пчагъэр 2:0 зэхъум, А. Дзюбэ ухуумаклохэр ыгъэппэхъухи, хъагъэм Иэгуаор дидзагъ — 2:1, ау пенальтикэ «Лацио» «Зенит» икъэлалчээ Иэгуаор зыдедзэм, ешлэгъур зыхыштыр нахь нафэ хуугъэ. «Локомотив» Москва Мадрид

Зэхэзыщагъэр ыкы къыдэзыгъэгъыгъэр:
Адыгэ Республикаим лъэпкэ Йофхэмкэ, Икъыб къэралхэм ашыпсурэ тильэпкэгъухэм адыярэз эзхыныгъэхмкэ ыкы къэбар жуугъэм иамалхэмкэ и Комитет

Адресыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэшигъэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм къылхырэ А4-кэ заджэхэрэ тхъаплэхуу зипчагъэгъэ 5-м емыххухэрэр ары. Сатырхэм азыфагу 1,5-рэ дэлтээ, шрифттыр 12-м нахи цыкынэу щытэп. Мы шапхъэхэм адимыштэрэ тхъагъэхэр редакцием зэхэгъэкложых.

E-mail: adygoevoice@mail.ru

Зыщаушыхъятыгъэр:
Урысыем Федерацием хэутын Йофхэмкэ, телевидение-хэмкэ ыкы зэллыгъэсэхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чыпэл гъэйоришлал, зэраушыхъятыгъэ номерыр

ПИ №ТУ23-00916

Зыщахаутырэр
ОАО-у
«Полиграф-ЮГ»,
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Пионерскэр,
268

Зэхэзыщагъэр
4322
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 2227

Хэутынм узщыгъэлхэнэу щыт уахтэр Сыхытэр 18.00
Зыщахаутырэр уахтэр Сыхытэр 18.00

Редактор шхъялэр
Дэрэ Т. И.
Редактор шхъялэр
игуадзэр
Мэцлэкъо С. А.

Пшъэдэгъыжь зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъо А. Н.